

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 30 grudnia 2024 r.

WPN.410.7.2022.AJ1

**Pan
Marek Czader
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Katowicach**

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na Pana pismo z 25 listopada 2024 r. znak: ZU.6003.13.5.2022, w sprawie zaopiniowania, w trybie art. 54 ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112), projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Koniecpol na lata 2025-2034 (zwanego dalej „projektem Planu”) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, przedstawiam stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w ww. sprawie.

Stanowisko sporządzono w oparciu o analizę przedstawionej dokumentacji wnioskowej, tj. udostępnionych zewnętrznie w formie elektronicznej, następujących opracowań:

- Ogólnego opisu (Elaborat)
- Opisów taksacyjnych (2 części)
- Planu Zagospodarowania Lasu
- Programu Ochrony Przyrody wraz z załącznikiem „Dane wrażliwe”
- Map tematycznych (przeglądowych, gospodarczych i sytuacyjnych), stanowiących składowe przedmiotowego projektu Planu, a także ocenę – Prognozy Oddziaływania na Środowisko (zwanej dalej „Prognozą”). W przypadku Prognozy, dokonując oceny zawartych w tym dokumencie zapisów, kierowano się także uzgodnieniem jej zakresu i stopnia szczegółowości, zawartym w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 2 września 2022 r. znak: WPN.410.7.2022.MM.

Przedstawiony do zaopiniowania dokument, nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W związku z tym, brak jest podstaw do zastosowania art. 28 ust. 11a oraz 11b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478).

Przedmiotową dokumentację przeanalizowano przede wszystkim pod kątem możliwego oddziaływania zapisów projektu Planu na siedliska i gatunki, dla których w granicach Nadleśnictwa Koniecpol wyznaczono obszary Natura 2000:

- specjalne obszary ochrony siedlisk: Źródła Rajeczniczy PLH240033, Dolina Górnej Pilicy PLH260018, Suchy Młyn PLH240016, Dolina Białej Nidy PLH260013, Białka Lelowska PLH240031, Ostoja Kroczycka PLH240032;

a także na stan populacji chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym w szczególności wymienionych w załączniku IV do Dyrektywy Siedliskowej. Opiniowanie ukierunkowano także na potrzebę wypełnienia i zgodności z aktami prawa miejscowego sporządzonymi dla ochrony ww. obszarów Natura 2000, tj.:

- Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033 (Dz. Urz. Woj. Śląsk. poz. 1142), zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 1 grudnia 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033 (Dz. Urz. Woj. Śląsk. poz. 8039).
- Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016 (Dz. Urz. Woj. Śląsk. poz. 1472), zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 27 czerwca 2024 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016 (Dz. Urz. Woj. Śląsk. poz. 4696)
- Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Białka Lelowska PLH240031 (Dz. Urz. Woj. Śląsk. poz. 8038);
- Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Kroczycka PLH240032 (Dz. Urz. Woj. Śląsk. poz. 1791).

Ponadto wzięto pod uwagę:

- Projekt kolejnej zmiany ww. planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033. Procedura wydania tego dokumentu jest na końcowym etapie, po konsultacjach społecznych i wymaganych uzgodnieniach;
- Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 6 czerwca 2022 r. znak: WPN-III.6320.21.2017.DB dotyczące określenia tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018, wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony;
- Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Białej Nidy PLH260013;
- Aneks do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Koniecpol na lata 2015-2024 wg stanu na 1 stycznia 2021 r. wprowadzający zadania ochronne dla części obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018 oraz Doliny Białej Nidy PLH260013 położonych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Koniecpol. Aneks ten został zatwierdzony pismem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 grudnia 2023 r. znak: DLŁ-WGL.8100.87.2023.ŁP.

Analizując przedstawione dokumenty, należy stwierdzić, że nie przeanalizowano projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033, oraz oddziaływań na siedlisko przyrodnicze łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) (kod Natura: 91E0), w tym wpływu planowanych zabiegów pielęgnacyjnych: czyszczeń, melioracji agrotechnicznych i trzebieży na stan zachowania tego siedliska. Obwieszczeniem znak: WPN.6320.2.2022.MA z 24 września 2024 roku, Regionalny Dyrektor

Ochrony Środowiska w Katowicach poinformował, że przystąpiono do przygotowania i opracowano projekt zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033. W chwili obecnej projekt ten został uzgodniony z Wojewodą Śląskim. Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych jest dostępny na stronie internetowej [tut.](#) Organu. Zwracam przy tym uwagę, iż zapisy zawarte również w projekcie dokumentu planistycznego powinny być brane pod uwagę przy sporządzaniu innych dokumentów, w tym prognozy oddziaływania na środowisko. W przedmiotowym projekcie Planu oraz pozostałych dokumentach mowa jest jedynie o obowiązującym planie zadań ochronnych wraz z jego zmianą z 2022 roku. Należałoby zatem uwzględnić projekt zmiany planu zadań ochronnych zarówno w projekcie Planu, jak i w ramach Prognozy i programu ochrony środowiska. Zatem przedłożona Prognoza oddziaływania na środowisko, nie uwzględnia w pełni zakresu i stopnia szczegółowości informacji wskazanych w uzgodnieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, pismo z 2 września 2022 r. znak: WPN.410.7.2022.MM (pkt 1). Natomiast przy analizie obowiązującego planu zadań ochronnych dla tego obszaru, której wyniki przedstawiono w tabeli 128 Prognozy, podano: „*Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmiot ochrony – obszar rezerwatu. Wpływ zapisu PUL na przedmiot ochrony – Brak negatywnego wpływu*”. Należy jednak stwierdzić, że zarówno w projekcie zmiany planu zadań ochronnych jak i obecnie obowiązującym dokumencie, wskazuje się zarówno działania na terenie rezerwatu Kępina, jak i poza nim. Wskazanie, że nie będzie negatywnego wpływu zapisów projektu Planu wyłącznie ze względu na rezerwat przyrody Kępina, tylko częściowo jest zgodne z prawdą. Nie wzięto pod uwagę działania dotyczącego modyfikacji metod gospodarowania (z wyłączeniem terenu rezerwatu Kępina). Dlatego też zasadne jest przeprowadzenie ponownej oceny zgodności pomiędzy zapisami projektu Planu a zadaniami ochronnymi zawartymi w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033, wskazując czy istnieją zapisy, które będą miały wpływ na przedmiot ochrony – zarówno pozytywny jak i negatywny. Podkreślam przy tym, że dane dotyczące celów działań ochronnych i samych działań ochronnych muszą dotyczyć projektu planu zadań ochronnych. Nie dokonano również prawidłowej analizy, planowanych na terenie obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033, zabiegów gospodarczych w poszczególnych stadiach rozwojowych drzewostanu na wskaźniki charakteryzujące stan zachowania siedlisk, takie jak skład gatunkowy, struktura wiekowa, ilość martwego drewna leżącego i stojącego, czy rozkład przestrzenny i czasowy, a także sposób prowadzenia przewidzianych w projekcie Planu zabiegów. Co prawda wskazuje się, że na terenie rezerwatu Kępina oraz na większości obszaru Natura 2000 nie planuje się użytkowania rębne, a jedynie w wydzielaniu 644g planuje się przeprowadzenie rębni gniazdowej częściowej IIIb. W wydzielaniu tym nie ma jednak zidentyfikowanych siedlisk przyrodniczych ani gatunków, będących przedmiotem ochrony obszaru. Zgodnie z danymi opisu taksacyjnego, w tym wydzielaniu gatunkiem dominującym jest brzoza w klasie odnowienia. W otoczeniu obszaru planuje się również identyczne zabiegi w wydzielaniu 643h, sąsiadującym z ww. 644g. Ponadto w wydzielaniu 652f planowana jest również rębna stopniowa gniazdowa udoskonalona IVd, jednakże ze względu na brak ingerencji w siedlisko 91E0 nie przewiduje się negatywnego wpływu na przedmioty ochrony tego obszaru. Jednocześnie w Prognozie wskazuje się w sumie 18 wydzieleni na terenie ww. obszaru Natura 2000, na których planowane są zabiegi pielęgnacyjne związane z trzebieżami, czyszczeniami oraz melioracyjnymi agrotechnicznymi. W tym, zgodnie z opisem taksacyjnym lasu, na terenie siedliska przyrodniczego 91E0 w obszarze Natura 2000 Źródła Rajeczniczy planuje się:

- trzebieże późne w wydzieleniach: 630f,i, 637b,c, 644h, 651d, j, k;
- trzebieże wczesne w wydzieleniach: 630j, 650c, 651b (wydzielenie na terenie rezerwatu Kępina), 651f;
- czyszczenie późne w wydzieleniu 650a.

Dla realizacji powyższych zabiegów nie dokonano w Prognozie analizy oddziaływania zgodnie ze wskazaniem w ww. piśmie określającym zakres Prognozy (pkt 4, 5 uzgodnienia), w zakresie oceny ustaleń oraz zadań przewidzianych do realizacji w projekcie Planu, w tym realizacji zabiegów pielęgnacyjnych w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych. Należy zatem określić, czy przedmiotowe zabiegi będą oddziaływać na siedlisko będące przedmiotem ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000, na czym będą polegać oraz czy konieczna jest ich realizacja, mając na uwadze zapisy projektu zmiany planu zadań ochronnych, odnoszące się do modyfikacji metod gospodarowania gatunkami drzew właściwych dla siedliska przyrodniczego łągów oraz cele działań ochronnych, w których konieczne jest dążenie do utrzymania lub poprawy parametrów siedliska. Zwracam również uwagę, że w treści Prognozy oddziaływania na środowisko, wskazuje się, że w ramach zgodności projektu Planu z planem zadań ochronnych, cyt. *„PUL nie określa ilości martwego drewna, które musi się znajdować w drzewostanie. W obszarze siedliska planuje się cięcia pielęgnacyjne, bądź pozostawia się je bez wskazówek. Nie planuje się użytkowania rębniami zupełnymi. Użytkowanie rębne planuje się jedynie rębnią częściową w jednym wydzieleniu gdzie udział siedliska w powierzchni wydzielenia wynosi 19%.* Wskazana byłaby jednak próba dookreślenia, czy w ramach prac gospodarczych takich jak trzebieże czy czyszczenia będzie pozostawiane martwe drewno (głównie grubizna o jak największej średnicy). Ponadto w ramach projektu Planu założono wykonywanie zabiegów określonych jako melioracje agrotechniczne. W Prognozie wskazano, że w projekcie Planu nie zamieszcza się wskazówek dotyczących hydrologii, jednakże należy określić, czy takie zabiegi będą prowadzone na ww. obszarze Natura 2000 i na czym będą polegać. Zgodnie z projektem planu zadań ochronnych, celem działań ochronnych dla siedliska 91E0 jest m.in. reżim wodny, związany ze stosunkami wodnymi w glebie jako istotny dla siedliska łągów. Prowadzenie melioracji oznacza zmianę stosunków wodnych, a tym samym może dojść np. do przesuszenia siedliska. Informacje te winny zostać poddane analizie w ramach Prognozy, a jej wyniki wraz z ewentualnymi działaniami minimalizującymi uwzględnione w projekcie Planu.

Stwierdzono niespójności w lokalizacji siedlisk i gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018 i Dolina Białej Nidy PLH260013 na gruntach Nadleśnictwa Koniecpol. Należy doprowadzić do zgodności informacji o siedliskach na lasach objętych projektem Planu, zarówno w programie ochrony przyrody, opisach taksacyjnych jak i Prognozie (tabela 36, rozdział 9 programu ochrony przyrody i tabele Prognozy: 108,110 oraz mapy do Prognozy), a także ich powierzchnie. Ujęty w projekcie Planu zabieg rębny w wydzieleniu 583k, nie został poddany ocenie w ramach Prognozy. W części tego wydzielenia zgodnie z danym z ww. Aneksu do planu urządzenia lasu, znajduje się fragment siedliska przyrodniczego grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (kod Natura 2000: 9170). Zatem Prognoza wymaga uzupełnienia i zaplanowania zabiegu w części wydzielenia, poza płatem siedliska. Działanie to jako gwarantujące brak oddziaływania na siedlisko 9170, należy zawrzeć w projekcie Planu. W programie ochrony przyrody należy wyjaśnić (rozdział 9), pochodzenie działań dla traszki, poczwarówki zawężonej, poczwarówki jajowatej, wydry i bobra. Należy skorygować zapis dotyczący działania dla siedliska o kodzie Natura 2000: 6510, tj. ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże, ponieważ wpisano jednokrotne koszenie zamiast dwukrotne w trakcie

obowiązywania planu. Równocześnie korekty wymaga zapis w prognozie. Ponadto zaproponować działania minimalizujące w celu umożliwienia osiągnięcia zwłaszcza celów tymczasowych (niepogorszenia ocen wskaźników) w związku z planowanymi do prowadzenia na siedliskach leśnych zabiegach gospodarczych. W tabeli w rozdziale 9 programu ochrony przyrody w wierszu nr 7 dotyczącym obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018 pojawiają się działania dla gatunków: bóbr, wydra, poczwarówka zwężona, poczwarówka jajowata, których brak było w uzgadnianej wersji ww. Aneksu do planu urządzenia lasu oraz w wersji zatwierdzonej. Tymczasem podana jest informacja, że są to „Działania ochronne dla przedmiotów ochrony wymienione w aneksie do PUL dla Nadleśnictwa Koniecpol, wg stanu na 1 stycznia 2021”. Ponadto błędny jest kod Natura 2000 dla gatunku poczwarówka jajowata. Według warstw do Aneksu zasięg siedlisk gatunku bóbr europejski jest większy, występuje w innych niż podano wydzieleniach: 140d, 551d, cz. j, g, f, 539a, cz. f, 569t, 542s, cz. b, f, 170a, cz. c. W Prognozie w tabeli 103 pt. „Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych i obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018 na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL” jest identyczna z tabelą 95 dotyczącą obszaru Natura 2000 Dolina Białej Nidy PLH260013, brak tabeli dotyczącej obszaru Dolina Górnej Pilicy PLH260018. Podobnie jest z ryciną 31 „Zmiany w powierzchni klas wieku w obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018 na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL”, która jest tożsama z ryciną 29 dla obszaru Dolina Białej Nidy PLH260013. Należy zweryfikować wprowadzone dane i doprowadzić do zgodności ze stanem faktycznym, a także dokonać ponownej oceny wpływu na środowisko, celem ewentualnej korekty wyników przedstawionych w ww. tabelach. W Prognozie w tabeli 106 dotyczącej oceny zgodności pomiędzy zapisami projektu Planu, a tymczasowymi celami ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i jego siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018 nie odniesiono się do wszystkich celów tymczasowych. Dostępne są one pod linkiem <https://www.gov.pl/web/rdos-kielce/tymczasowe-cele-ochrony>. Należy uzupełnić pozostałe cele dla siedlisk przyrodniczych o kodzie Natura 2000: 6410 i 6510 oraz dokonać oceny działań mogących mieć wpływ na te cele. W związku z faktem, iż tymczasowe cele zostały opracowane na podstawie danych z Aneksu do planu urządzenia lasu, a co z tym związane także powierzchnie poszczególnych siedlisk w nich podane przy parametrze „powierzchnia siedliska”, zatem w podrozdziale 6.3.2.4 „Ocena zgodności zapisów Planu urządzenia lasu z Planami Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018”, w ww. tabeli 106 dane w tym zakresie są nieporównywalne. W tabeli stwierdzono, że brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu Planu i potencjalnymi celami ochrony, natomiast w zakresie parametru „powierzchnia siedliska” istnieje sprzeczność ze względu na niespójność danych. Wg tymczasowych celi: siedlisko 6410 – 5,26 ha, siedlisko 6510 – 11,63 ha, siedlisko 9170 – 4,90 ha, siedlisko 91E0 – 52,19 ha. Wg programu ochrony przyrody: siedlisko 6410 – 5,33 ha, siedlisko 6510 – 11,56 ha, siedlisko 9170 – 4,26 ha, siedlisko 91E0 – 52,01 ha. W związku z tym, należy wprowadzić stosowne korekty w ww. rozdziale i tabeli. W prognozie w rozdziale 6.3.2.1 „Ocena wpływu ustaleń projektu Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018” oraz w rozdziale 6.3.2.2 „Ocena wpływu ustaleń projektu (...)”, należy przedstawić analizę wpływu zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze:

- 9170, gdzie zaplanowano trzebieże w 4 wydzieleniach oraz czyszczenia w 1 wydzieleniu;
- 91E0, gdzie zaplanowano trzebież w 21 wydzieleniach oraz czyszczenia w 1 wydzieleniu.

Powyższa analiza powinna być wykonana dla każdego siedliska w każdym wydzieleniu osobno, ze wskazaniem planowanych tam zabiegów gospodarczych, powierzchni wykonywanych zabiegów oraz intensywności działań. Ewentualne działania minimalizujące jako modyfikacje gospodarki leśnej, należy zamieścić w dokumencie realizacyjnym, tj. projekcie Planu.

Przy wskazaniu lokalizacji siedliska Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) o kodzie Natura 2000: 91E0 oraz siedliska olsu w granicach obszaru Natura 2000 Suchy Młyn Suchy Młyn PLH240016, zarówno w projekcie Planu jak i w Prognozie, występują nieścisłości. Dla siedliska 91E0 winno figurować wydzielenie 509i zamiast 509j, a dla olsów pominięto wydzielenie 454h. Powyższe wymaga wprowadzenia zmian i ponownych analiz w Prognozie oraz przeniesienia ewentualnych wskazań minimalizujących możliwość negatywnego oddziaływania do projektu Planu. Dodatkowo należy uzupełnić w programie ochrony przyrody w rozdziale 9 działanie z zakresu monitoringu dla siedliska 91E0. W Prognozie w podrozdziale 5.12.3.4 „Specjalny obszar ochrony siedlisk Suchy Młyn PLH240016”, w części dotyczącej „Planów zadań ochronnych oraz plany ochrony” wykazano zarządzenie z dnia 6 sierpnia 2015 r. zmieniające zarządzenie z dnia 24 grudnia 2012 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Suchy Młyn (PLH240016). Informacje te należy uzupełnić, wskazując, że oba ww. zarządzenia utraciły moc i dane zawarte w tych aktach winny być traktowane już wyłącznie jako dane archiwalne. Zgodnie z projektem Planu w wydzieleniu 509i planuje się wykonanie trzebieży wczesnej. Jak już wspomniano na części tego wydzielenia zidentyfikowano płat siedliska 91E0. W związku z tym, w projekcie Planu należy wprowadzić opis działań minimalizujących (jako wyników zaproponowanych działań minimalizujących z Prognozy), w celu umożliwienia osiągnięcia niepogorszenia ocen wskaźników (wiek drzewostanu, pionowa struktura, martwe drewno) przy celach, w związku z planowanym działaniem gospodarczym.

W Prognozie w rozdziale 6.3.1.1 „Ocena wpływu ustaleń projektu Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Dolina Białej Nidy PLH260013”, należy przedstawić analizę wpływu zabiegów gospodarczych na siedlisko przyrodnicze o kodzie: 91E0, gdzie zaplanowano trzebież w 11 wydzieleniach. Powyższa analiza powinna być wykonana dla siedliska w każdym wydzieleniu osobno ze wskazaniem planowanych tam zabiegów gospodarczych, powierzchni wykonywanych zabiegów oraz intensywności działań. Ewentualne działania minimalizujące jako modyfikacje gospodarki leśnej, należy zamieścić w dokumencie realizacyjnym, tj. projekcie Planu.

W wydzieleniach, w których znajdują się stanowiska jęczyczki syberyjskiej, planowana jest trzebież późna. W programie ochrony przyrody brak sposobu realizacji działań, który pozwoli na zachowanie populacji. Trzebież może mieć wpływ na zmianę warunków panujących na tych obszarach oraz na strukturę przestrzenną drzewostanu. Należy zwrócić uwagę na termin prowadzonych prac. Jęczyczka syberyjska kwitnie od połowy lipca, do nawet początku września, a w późniejszym okresie jej nasiona rozsiewane są przez wiatr. Wykonywanie prac w tym okresie może przyczynić się do spadku efektywności rozmnażania rośliny. Zabieg trzebieży należy skoncentrować poza płatami występowania jęczyczki. W projekcie Planu należy ująć wskazówki mające na celu ochronę jęczyczki syberyjskiej w trakcie realizacji planowanego zabiegu gospodarczego.

W projekcie Planu ujęto dane dotyczące utworzenia strefy bociana czarnego, zgodnie z decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 22 kwietnia 2024 r. znak: WPN.6442.4.2014.DC.2. Szczegółowy przebieg granic strefy określony został na załączniku mapowym do ww. decyzji. Dane w projekcie Planu nie uwzględniają części wydzieleń. W związku z tym, należy zmienić przebieg granic wydzieleń lub w informacjach o lokalizacji strefy dopisać część brakujących wydzieleń.

W projekcie Planu ujęto wykonanie trzebieży wczesnej w granicach rezerwatu przyrody Kępina (wydz. 651b), co wskazano już w części opinii dotyczącej obszaru Natura 2000 Źródła Rajecznicy PLH240033. Zaplanowanie tego typu wskazówki gospodarczej winno być pochodną zaplanowanego wcześniej zadania ochronnego dla rezerwatu i zawartego w dedykowanym rezerwatowi dokumencie planistycznym, wydanym na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Ustanowione dla rezerwatu zadania ochronne, nie przewidują prac o charakterze zbliżonym do trzebieży wczesnej. W związku z tym, należy odstąpić od tego zabiegu, usuwając wskazówkę gospodarczą trzebieży wczesnej dla wydzielenia 651b.

Mając na uwadze proponowane formy ochrony przyrody, które figurują w wynikach Audytu krajobrazowego województwa śląskiego z 2024 r. zleconego przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, w przypadku realizacji prac leśnych na terenie proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Dolina Białki Zdowskiej, należy wziąć pod uwagę wysokie walory przyrodnicze tego wyżynnego terenu, np. wychodnie skalne. W tym celu wskazane jest uzupełnienie Prognozy o wyniki analiz możliwości wykonania prac zaplanowanych w projekcie Planu. W przypadku oceny negatywnej, należy odstąpić od wykonania prac. W przypadku możliwości ich wykonania po zastosowaniu działań minimalizujących, działania te jak i samą informację o proponowanym zespole przyrodniczo-krajobrazowym, należy wprowadzić do projektu Planu.

W ogólnopolskiej bazie proponowanych rezerwatów przyrody z 2024 r. sporządzonej przez Klub Przyrodników w ramach projektu „Rezerваты przyrody – czas na come back”, na terenie Nadleśnictwa Koniecpol, figurują dwa rezerваты przyrody – Dębina w Bałkowie i Torfowisko w Aleksandrowie, co właściwie podano w projekcie Planu. Jednocześnie celem zagwarantowania utrzymania walorów przyrodniczych obu proponowanych rezerwatów, możliwość wykonania ujętych w projekcie Planu wskazówek gospodarczych należy uzależnić od rozstrzygnięć względem ustanowienia wskazanych rezerwatów. Proponuję się uzupełnienie opisów taksacyjnych o zastosowany już tam zwrot: „zb. po wer. plan. rez.” Powyższe dotyczy także terenu proponowanego rezerwatu Kurowce (brak uwzględnienia wydzielenia 550a). Ponadto w związku z prowadzonymi przez nas pracami nad projektem rezerwatu przyrody Foltyny, w tym kompletowaniem danych i informacji, zasadne jest dodanie ww. zwrotu także w opisach taksacyjnych dla oddziałów: 531, 538-540, 551, 574, 579, 583. Analogicznie uzupełnienia wymaga tab. 61 programu ochrony przyrody. Jednocześnie wyjaśniam, że na terenie wszystkich proponowanych rezerwatów przyrody możliwe jest wykonywanie prac nieplanowanych związanych z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa, tj. usuwanie drzew niebezpiecznych, w tym zamierających w ramach cięć przygodnych i sanitarnych.

W związku z powyższym, obecnie nie można potwierdzić, że realizacja ustaleń projektu Planu nie będzie miała negatywnego wpływu na gatunki będące przedmiotem ochrony ww. obszarów Natura 2000, jak i na zachowanie innych gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty oraz pozostałych gatunków podlegających ochronie prawnej, w tym ptaków. Zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz

o ocenach oddziaływania na środowisko, projekt Planu nie może zostać przyjęty w przedstawionej formie, o ile nie zostaną wprowadzone opisane powyżej zmiany i uzupełnienia.

Jednocześnie wskazane jest skorygowanie dokumentacji projektu Planu i Prognozy w następujących kwestiach.

W podrozdziale 6.3.4.3 Prognozy, pt. „Ocena wpływu ustaleń projektu Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016”, w tabeli 118 „Przewidywany wpływ projektu Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016”, przy gatunku 2484 Minóg ukraiński *Eudontomyzon mariae* w kolumnach „Zagrożenia istniejące wg PZO, Zagrożenia potencjalne wg PZO” pojawia błąd, gdyż podana jest informacja. „Niewymieniony w PZO dla obszaru”. Jest to przedmiot ochrony obszaru, a zagrożenia są tożsame z pozostałymi gatunkami minogów i ryb. Informacje w Prognozie należy poprawić. W Prognozie w podrozdziale 6.3.4.4 „Ocena zgodności zapisów Planu urządzenia lasu z Planami Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Suchy Młyn PLH240016” w nazwie tabeli 119 „Możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Suchy Młyn, dla obiektów występujących na terenie Nadleśnictwa” pojawiła się nieścisłość, ponieważ mowa jest o projekcie planu podczas gdy jest on już zatwierdzony. Informacja ta wymaga zmiany.

Należy również ujednolicić zakres informacji podanych w tabelach Prognozy, tj. tabelę 62 pt. „Przedstawienie rodzajów wskazówek gospodarczych zaplanowanych na obszarze Dolina Białej Nidy PLH260013” należy wykonać identycznie jak tabelę 37 „Przedstawienie rodzajów wskazówek gospodarczych zaplanowanych na obszarze Dolina Górnej Pilicy PLH260018” i dodać opis danych zawartych w tej tabeli. Powyższe posłuży lepszemu zobrazowaniu danych zawartych w tabeli dotyczącej obszaru Natura 2000 Dolina Białej Nidy PLH260013.

W kontekście obszaru Natura 2000 Białka Lelowska PLH240031 wyjaśniam, że ostoja ta obejmuje koryto rzeki Białki, zaś wskazane 0,14 ha na terenie Nadleśnictwa Koniecpol wynika z niedokładności odwzorowania granic obszaru względem warstw ewidencyjnych. Zatem istotnie należy rozważyć go jako obszar przylegający do gruntów Nadleśnictwa Koniecpol. Zaplanowane działania związane z gospodarką leśną nie wpłyną na przedmioty ochrony tego obszaru. Wśród pozytywnych zapisów, należy wskazać zalecenie płynące z programu ochrony przyrody, tj. pozostawiania pasa drzewostanu w pobliżu koryta Białki. W 2025 r. planowana jest zmiana przebiegu granic tego obszaru Natura 2000, celem doprowadzenia do zgodności z danymi ewidencyjnymi, w tym odzwierciedleniem przebiegu rzeki Białki. Z analizy leśnej mapy numerycznej do projektu Planu wynika, że fragment wydzielania 484d leży w granicach działki ewidencyjnej stanowiącej rzekę Białkę. W związku z tym, zasadna jest korekta granic wydzielania 484d względem aktualnych danych ewidencyjnych, tak aby wydzielenie to znalazło się poza korytem rzeki.

W przypadku obszaru Natura 2000 Ostoja Kroczycka PLH240032, należy mieć na względzie, że trwa procedura zmiany przebiegu granic (poszerzenie) tej ostoi oraz dodanie następujących przedmiotów ochrony:

- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*);
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);

- 1303 Podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*), 1308 Mopek (*Barbastella barbastellus*), 1323 Nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), 1324 Nocek duży (*Myotis myotis*).

Wskazane jest uzupełnienie tej informacji w projekcie Planu. W przypadku takiej potrzeby, możliwym jest przekazanie Państwu warstw GIS w tym zakresie.

W Elaboracie str. 173 w wystąpieniu Nadleśniczego zostało wskazane występowanie piżmaka i jenota. Z uwagi, że są to inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii rozprzestrzenione na szeroką skalę, wymagają one przeprowadzenia działań zaradczych zgodnie z ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U z 2023 r., poz. 1589 ze zm.). W projekcie Planu brak zapisów dotyczących zaplanowania zaradczych działań dla ww. gatunków stwierdzonych na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Koniecpol. Informuję także, że ma tutaj również zastosowanie art. 15 cyt. ustawy dotyczący zgłoszenia stwierdzenia obecności inwazyjnego gatunku obcego w środowisku. Zatem projekt Planu wymaga w tym zakresie uzupełnienia.

W Elaboracie str. 261 i 273 wskazano, że w planach perspektywistycznych Nadleśnictwo Koniecpol przewiduje dalszą modernizację dróg. Nie podano natomiast lokalizacji oraz zakresu planowanych prac drogowych. Mając na uwadze, że zakres sporządzania planów urządzenia lasu nie przewiduje określenia wskazań w tym zakresie, zaleca się uzupełnienie projektu Planu o informacje o znaczeniu tego zagadnienia w przypadku przebiegu dróg przez tereny cenne przyrodniczo, w tym przez powierzchniowe formy ochrony przyrody, m.in. obszary Natura 2000. Wówczas, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, taka realizacja, po jej zakwalifikowaniu jako przedsięwzięcie, powinna podlegać ocenie oddziaływania na środowisko.

W projekcie Planu stwierdzono błędy literowe i techniczne, w niektórych przypadkach zastosowano nieaktualne publikatory ustaw i rozporządzeń oraz zastosowano błędny skrót przy ocenie wskaźników: FY zamiast prawidłowego FV.

Wskazana jest korekta w spisie treści Prognozy (podrozdziały: 6.4.1.1, 6.4.1.2, 6.4.1.3), ponieważ dla rezerwatu przyrody Borek ustanowiono jeden plan ochrony (podano liczbę mnogą), a dla rezerwatów Góra Zborów i Kępina planów ochrony dotychczas nie ustanowiono. Dla obu rezerwatów ustanowiono zadania ochronne.

W tabeli 128 „Ocena zgodności pomiędzy zapisami PUL a zadaniami ochronnymi zawartymi w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033” w kolumnie „Działanie ochronne”, przywołano nieobowiązujące już zadania ochronne dla rezerwatu Kępina. Obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Nr 14 / 2024 z dnia 17 lipca 2024 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Kępina, przekazane do Państwa przy naszym piśmie z 22 lipca 2024 r. znak: WPN.6201.8.2024.AJ1.

W opisie taksacyjnym brak jest wydzielenia 668p, które zostało wskazane w programie ochrony przyrody jako stanowisko kruszczyka szerokolistnego.

W opisie taksacyjnym - wydzielenie 667j, brak wypisanych osobliwości przyrodniczych. Zgodnie z informacjami z programu ochrony przyrody, w wydzieleniu tym stwierdzony został kruszczyk szerokolistny oraz śnieżyczka przebiśnieg.

W załączniku do programu ochrony przyrody z danymi wrażliwymi, w związku ze zmianą numerów wydzieleń, dla poprawy czytelności tego dokumentu, proponuję się dodanie następujących kolumn: lokalizacja stref wg planowanych nowych wydzieleń; podział stref wg województw na terenie których występują.

W projekcie Planu, w odniesieniu do wydzieleń leśnych wchodzących w skład strefy okresowej bociana czarnego (decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 22 kwietnia 2014 r. znak: WPN.6442.4.2014.DC.2), w których planowana jest trzebież późna, należy podkreślić i zwrócić szczególną uwagę na termin przeprowadzania prac. Sugeruje się, by trzebież była prowadzona poza okresem lęgowym bociana czarnego, czyli od 1 września do 28 lutego. Przyjmuje się, iż bocian przylatuje pod koniec lutego / początkiem marca, a jego sezon lęgowy kończy się z końcem sierpnia.

W projekcie Planu, w odniesieniu do wydzieleń leśnych, wchodzących w skład strefy okresowej bielika (decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 3 października 2019 r. znak: WPN.6442.5.2019.TL.3), w których planowana jest trzebież późna oraz rębnia zupełna pasowa, należy podkreślić i zwrócić szczególną uwagę na termin przeprowadzania prac. Jednocześnie w przypadku wydzieleń, gdzie planuje się rębnię IB 95% oraz IB 80%, która znacząco zmieni strukturę przestrzenną tych obszarów, należy przeanalizować możliwość pozostawienia strefy buforowej od strony gniazda bielika. Działania należy prowadzić poza okresem lęgowym, tj. od 1 sierpnia do 31 grudnia.

W Prognozie w tabeli 91 wskazano, że kolizja wykonywania prac leśnych przez cały rok nie dotyczy ochrony lęgów niektórych gatunków ptaków (strefowych). W tym zakresie można się zgodzić co do braku konfliktu. Jednak zapisy o ograniczaniu negatywnych skutków co do pozostałych grup zwierząt wymagają dostosowania do aktualnie obowiązujących przepisów prawnych w zakresie ochrony gatunkowej. W stosunku do zwierząt należących do gatunków objętych ochroną ścisłą i częściową obowiązują zakazy ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380). Odstępstwo od zakazów, o których mowa w § 6 ust. 1-4 dotyczy jedynie nielicznych gatunków (nie dotyczy m.in. żadnych gatunków ptaków) i jedynie wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, w sytuacji, gdy technologia prac uniemożliwia ich przestrzeganie. Wskazano również, że do ograniczania negatywnych skutków należy minimalizacja strat w lęgach wszelkich gatunków ptaków oraz prowadzenie prac w ciągu całego roku poza okresem lęgowym. Zapis ten również należy skorygować, ponieważ każda strata w lęgach ptaków narusza zakazy i tym samym jest niedopuszczalna bez stosownego zezwolenia. Zastosowanie ww. ustawowego odstępstwa dotyczącego wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej możliwe jest wyłącznie, w sytuacji braku znacząco negatywnego wpływu gospodarki leśnej na stan zachowania gatunku (art. 52 ust. 6 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Określeniu tego wpływu mogłaby służyć w tym przypadku procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W projekcie Planu, w rozdziale 3.1.1. „Rezerwat przyrody Borek” programu ochrony przyrody podano, że powierzchnia rezerwatu przyrody Borek wg aktu prawnego ustanawiającego rezerwat wynosi 64,16 ha. Jednakże, zgodnie z zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 19 marca 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (z późn. zm.), powierzchnia wynosi 64,70 ha. W związku z tym, informacja podana w cyt. rozdziale wymaga korekty. W wydzieleniach sąsiadujących z rezerwatem (172g,i, j) prowadzone będą zabiegi agrotechniczne wraz z odnowieniem, po przeprowadzonych pracach związanych z rębniami IVD 30%. W Prognozie należy zatem uwzględnić i ocenić ewentualną możliwość wpływu

tych zabiegów na stosunki wodne na terenie rezerwatu oraz zachowanie płatów olsów. W przypadku zaproponowania działań minimalizujących w wyniku tejże oceny, należy je uwzględnić w dokumencie realizacyjnym – projekt Planu.

W przypadku rezerwatu Kępina, w programie ochrony przyrody w tabeli 21 „Szczegółowa charakterystyka rezerwatów przyrody”, wskazano przy rezerwacie Kępina typ i podtyp pod względem dominującego przedmiotu ochrony jako Fitocenotyczny (PFi), zbiorowisk leśnych (zl). W akcie prawnym tworzącym rezerwat, tj. Rozporządzenie Nr 36/2005 Wojewody Śląskiego z dnia 19 sierpnia 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody nie określono ww. kwalifikacji. Podano ją jedynie ze względu na główny typ ekosystemu. Zapisy w tabeli 21 wymagają zatem doprowadzenia do zgodności ze stanem faktycznym.

Korekty wymagają także dane zamieszczone w Prognozie w rozdziale 6.4.1.3 „Ocena zgodności zapisów projektu Planu Urządzenia Lasu z zapisami w Załącznikach do Zarządzenia Nr 14 / 2024 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 lipca 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Kępina”. Wpisano jako zadania fakultatywne obserwacje procesów naturalnych i monitoring występowania gatunków chronionych. Takich zapisów w obowiązujących zadaniach ochronnych brak.

W programie ochrony przyrody w rozdziale 3.1.3. „Rezerwat przyrody Kępina” – wydzielenie 637g wykazano jako teren otuliny i jednocześnie teren rezerwatu przyrody Kępina. Wydzielenie to położone jest jednak wyłącznie w obrębie rezerwatu. Nie wykazano także wydzielenia 644h jako części otuliny rezerwatu (brak informacji także przy opisach taksacyjnych).

Poza rezerwatami przyrody Góra Zborów, Borek i Kępina i terenami planowanych form ochrony przyrody (rezerваты i zespół przyrodniczo-krajobrazowy), grunty objęte projektem Planu, leżą w granicach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd oraz użytków ekologicznych: Bagienko, Kaczeniec, Białe Błota, Jeziorka, Dąbrowa, Płynik, Misiowa, Koński Dół, Smuga, Łosiowy Dół, Na Stoku, Mokradło, Bagno (bez nazwy), Torfowisko, Stara Nida, Stawki. W obrębie urządzanych lasów znajduje się także pomników przyrody. Nie stwierdzono aby działania zaplanowane w projekcie Planu mogły znacząco negatywnie oddziaływać na prawidłowe funkcjonowanie przedmiotowego parku krajobrazowego, użytków ekologicznych i pomników przyrody.

Biorąc pod uwagę położenie części terenu Nadleśnictwa Koniecpol w granicach województwa świętokrzyskiego, zgodnie z art. 57 ust. 3 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, niniejszą opinię sporządzono w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach.

Z poważaniem

z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Przemysław Skrzypiec
Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach
2. Nadleśnictwo Konięcpol
3. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej o/Kraków